

Innst. O. nr. 23

(2002-2003)

Innstilling til Odelstinget fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen

Ot.prp. nr. 5, kap. 8, 9 og 10 (2002-2003)

Innstilling fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen om lov om endringer i lov 17. februar 1989 nr. 2 om bidragsforskott (forskotteringsloven)

Til Odelstinget

1. SAMMENDRAG

1.1 Presisering av hjemmelen for forskrift om inntektsprøving av forskott - forskotteringsloven ny § 5 tredje ledd

I dag gis bidragsforskott med ett og samme beløp til alle mottakere. I forbindelse med nye bidragsregler, som ventes å tre i kraft 1. oktober 2003, er det bestemt at bidragsforskott skal inntektsprøves fra samme dato.

Departementet foreslår at forskotteringsloven § 5 tredje ledd presiseres slik at det går fram at det bare er inntektsgrensen for 75 pst. av fullt forskott som skal fastsettes under hensyn til antall barn som mottakeren forsørger, og at det bare er egne barn i egen husstand som skal regnes som forsørget i denne relasjonen.

1.2 Endringer i forskotteringsloven § 7 om utbetaling av ytelser

1.2.1 Innledning

Departementet foreslår at det innføres bestemmelser om virkningstidspunktet for endringer i forskottssats som følge av de nye reglene om inntektsprøving av forskott. Disse reglene ventes å tre i kraft 1. oktober 2003.

Det foreslås videre at bidragsforskott skal fastsettes etter de nye reglene om inntektsprøving i saker der spørsmålet om farskap er under avgjørelse. Viser

det seg at farskap ikke blir fastslått, slik at det foreligger rett til fullt forskott, vil eventuell differanse mellom fullt forskott og inntektsprøvd forskott bli etterbetalt.

1.2.2 Regler om virkningstidspunkt ved satsendringer - § 7 nytt fjerde ledd

Etter at de nye bestemmelsene i forskotteringsloven om inntektsprøving er trådt i kraft, vil det forekomme at inntektsendringer hos forskottsmottaker fører til at forskott må settes opp eller ned i samsvar med bestemmelsene i ny § 5. Tilsvarende vil forskott kunne falle bort eller tilstås på nytt ved inntektsendringer som fører til at forskottsmottakers inntekt overstiger eller kommer under inntektsgrensen som er fastsatt.

Departementet foreslår at økninger av forskottssatsen gis virkning fra og med den kalendermåneden inntektsendringen skjer, mens satsreduksjoner gis virkning fra måneden etter inntektsendringen. Det samme skal gjelde ved endringer i andre forhold som medfører endret forskottssats, f.eks. endringer i antall egne barn eller at vedkommendes samboerforhold opphører.

1.2.3 Fastsetting av forskott mens en farskapsak er under behandling - § 7 nytt sjette ledd

Departementet finner at sammenhengen i regelverket tilsier at inntektsprøvsreglene anvendes fullt ut mens det pågår sak om farskap. Hovedregelen er at retten til forskott skal inntektsprøves. Dette gjelder f.eks. i tilfelle der man har en bidragspliktig, men der bidraget etter de nye reglene blir satt til null på grunn av den bidragspliktiges dårlige økonomi. Ofte vil farskapsaken føre fram, og forskott fastsatt etter inntektsprøving vil da gi en riktig ytelse også mens farskapet blir prøvet. Dersom det likevel skulle vise

seg at man ikke lykkes i å fastsette farskap, vil forskottsmottakeren få etterbetalt differansen mellom fullt forskott og forskott etter inntektsprøvningsreglene.

Departementet foreslår etter dette at det tas inn et nytt sjette ledd i forskotteringsloven § 7, der det fastslås at bidragsforskottet skal inntektsprøves på vanlig måte i saker der det pågår saksbehandling med henblikk på å fastslå farskap.

1.3 Hjemmel for å innhente inntektsopplysninger fra arbeidsgivere mv. for kunne beregne korrekt forskottsbeløp - forskotteringsloven § 9 fjerde ledd

Retten til forskott vil bli inntektsprøvd når de nye bidragsreglene trer i kraft. Den som søker om bidragsforskott må oppgi inntekten sin, og forskott kan avslås dersom søkeren ikke gir tilstrekkelige opplysninger.

Etter barneloven § 10 andre ledd kan bidragsfogden innhente de nødvendige opplysninger for å fastsette bidrag fra arbeidsgivere mv. Med de nye reglene om inntektsprøving av bidragsforskott, er det hensiktsmessig å få en tilsvarende hjemmel i forskotteringsloven.

Departementet foreslår at forskotteringsloven § 9 fjerde ledd suppleres med en hjemmel til å innhente opplysninger, og da slik at bestemmelsene i barneloven § 10 andre ledd om dette gis anvendelse.

2. KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Eirin Faldet, Trond Giske og Torny Pedersen, fra Høyre, Afshan Rafiq, lederen Sonja Irene Sjøli og Olemic Thommessen, fra Fremskrittspartiet, Ulf Erik Knudsen og Karin S. Woldseth, og fra Kristelig Folkeparti, Dagrun Eriksen og Ola T. Lånke, viser til at nye regler for barnebidrag er vedtatt, jf. Besl. O. nr. 124 (2000-2001) av 6. juni 2001. Disse reglene ventes å tre i kraft fra 1. oktober 2003. Flertallet registrerer at Regjeringen i denne endringsproposisjonen følger opp tidligere vedtak om nye regler for barnebidrag med forslag til endringer i forskuddsloven. Flertallet er av den oppfatning at de foreslåtte endringene hovedsakelig er av teknisk karakter, men nødvendig for å følge opp tidligere vedtak.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Magnar Lund Bergo og May Hansen, og fra Senterpartiet, Ola T. Heggem, viser til behandlingen av Ot.prp nr. 43 (2000-2001) og Innst. O. nr. 127 (2000-2001).

Disse medlemmer vil peke på at alle høringsinstanser som uttalte seg om forslaget til behovsprøvet forskotteringsordning var stort sett negative eller kritiske. Disse medlemmer gikk imot behovsprøving av utbetaling av forskotteringsbeløpet, og går derfor imot endringene i forskotteringsloven.

3. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har ellers ingen merknader, viser til proposisjonen og rå Odelstinget til å gjøre slikt

vedtak til lov

om endringer i lov 17. februar 1989 nr. 2 om bidragsforskott (forskotteringsloven)

I

I lov 17. februar 1989 nr. 2 om bidragsforskott (forskotteringsloven) gjøres følgende endringer:

§ 5 tredje ledd skal lyde:

Departementet kan gi forskrift om hva som skal regnes for inntekt etter paragrafen her og om inntektsgrensene for å kunne få 100 eller 75 prosent av fullt forskott. *Inntektsgrensen for 75 prosent av fullt forskott skal fastsettes under hensyn til antall egne barn som forskottsmottakeren bor sammen med og forsørger og under hensyn til om vedkommende bor alene sammen med barna eller også har ektefelle eller samboer.*

§ 7 nytt fjerde ledd skal lyde:

Ved endringer i forskottsmottakers inntekt eller andre forhold som medfører endret sats for forskott etter § 5, gis høyere forskottssats virkning fra og med den kalendermåneden inntektsendringen skjedde. Redusert forskottssats gis virkning fra og med kalendermåneden etter den nevnte måneden.

§ 7 fjerde ledd blir nytt femte ledd.

§ 7 nytt sjette ledd skal lyde:

I saker der det er tatt opp spørsmål om fastsettelse av farskap, skal forskott alltid fastsettes etter reglene i § 5 første ledd andre punktum. Dersom farskap ikke blir fastsatt, skal forskott etterbetales i samsvar med bestemmelsene i § 5 første ledd tredje punktum.

§ 7 femte ledd blir nytt syvende ledd.

§ 9 fjerde ledd skal lyde:

Den som setter fram krav om eller får utbetalt bidragsforskott plikter å opplyse bidragsfogden om alle forhold og endringer i forhold som har betyd-

ning for retten til bidragsforskott. Bidragsfogden kan innhente nødvendige opplysninger fra arbeidsgiver mv. i samsvar med bestemmelsene i barneloven § 10 andre ledd.

II
Ikrafttredelse

Loven trer i kraft fra den tid departementet bestemmer.

Oslo, i familie-, kultur- og administrasjonskomiteen, den 21. november 2002

Sonja Irene Sjøli
leder og ordfører

Trond Giske
sekretær